

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра економічної теорії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БІЗНЕС-ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма/спеціалізація – «Бізнес-економіка»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2018, 2019

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-потенціал розвитку підприємства» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 20 с.

Розробник

Овсієнко Ольга Вікторівна – доцентка кафедри економічної теорії,
кандидатка економічних наук, доцентка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної
теорії, докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії

(протокол № 10 від 26 червня 2019 р.)

Дата оновлення – 12 червня 2020 р.

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	6
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	11
5. Теми лекційних і практичних занять.....	12
5.1. Теми лекційних занять.....	12
5.2. Теми практичних занять.....	13
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	14
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	17

1. *Опис навчальної дисципліни*

Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-потенціал розвитку підприємства» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5,0	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 2		Рік підготовки: 3-й	Рік підготовки: 3-й
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність – 051 «Економіка»	семестр	семестр
		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента - 4-6.	Спеціалізація – «Бізнес-економіка»	Лекції	Лекції
		36 год.	6
		Практичні заняття	Практичні заняття
		36 год.	8
		Самостійна робота	Самостійна робота
		78 год.	136 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)

Мета навчальної дисципліни – набуття теоретичних знань щодо закономірностей, принципів формування бізнес-потенціалу підприємства, оволодіння навичками реалізації бізнес-потенціалу підприємства.

Завдання:

- формування системи знань про структуру та закономірності розвитку бізнес-потенціалу підприємства;
- набуття практичних навичок аналізу та оцінки складових бізнес-потенціалу підприємства;
- формування здатності до діагностики бізнес-потенціалу підприємства;
- набуття навичок оптимізації структури бізнес-потенціалу підприємства;
- оволодіння науковими підходами, практичними методами та прийомами управління бізнес-потенціалом підприємства;
- набуття практичних навичок оціночної діяльності як необхідної складової раціонального управління бізнес-потенціалом підприємства.

Пререквізити: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Міжнародна

економіка», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка та фінанси підприємства», «Фінансова система».

Кореквізити: «Економічний аналіз діяльності підприємства», «Міжнародний бізнес».

Постреквізити: «Стратегії підприємства», «Оцінка вартості бізнесу», «Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства)», «Економічна безпека підприємства».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1.	Застосувати фундаментальні знання для визначення ролі бізнес-потенціалу у розвитку підприємства, закономірностей формування та реалізації бізнес-потенціалу.
2.	Проаналізувати та оцінити складові бізнес-потенціалу підприємства.
3.	Здійснити діагностику бізнес-потенціалу підприємства, визначити напрями його реалізації.
4.	Запропонувати заходи щодо оптимізації структури бізнес-потенціалу підприємства.
5.	Пояснити особливості процесу управління бізнес-потенціалом підприємства.
6.	Систематизувати науково-практичні підходи до визначення вартості потенціалу підприємства.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Бізнес-економіка», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК18. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмних результатів навчання:

ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з урахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН21. Уміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

ПРН26. Уміти визначати бізнес-потенціал суб'єкта господарювання та напрями його розвитку в галузевому та регіональному контекстах.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. БІЗНЕС-ПОТЕНЦІАЛ І РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Бізнес-потенціал підприємства та особливості його формування

Потенціал підприємства як економічна категорія. Складові бізнес-потенціалу підприємства. Базовий, прихований, збитковий, звичайний потенціал та їх характеристика.

Система показників ефективності використання потенціалу бізнесу. Результативні аспекти економічного потенціалу бізнесу: виробничий, господарський та інституціональний потенціали.

Ресурсні аспекти бізнес-потенціалу підприємства. Потенціал управління. Об'єктні складові потенціалу бізнесу: інноваційний, виробничий, фінансовий потенціали. Суб'єктні складові потенціалу бізнесу: науково-технічний, управлінський, маркетинговий потенціали, потенціал організаційної структури. Трудовий, інфраструктурний, інформаційний потенціали.

Роль потенціалу бізнесу у забезпеченні ефективності та конкурентоспроможності підприємства. Організаційно-економічні принципи формування потенціалу бізнесу. Закон синергії. Фактори, які впливають на формування та розвиток потенціалу бізнесу. Особливості формування потенціалу бізнесу залежно від галузі та сфери діяльності підприємства. Потенціал «нової фірми».

Тема 2. Реалізація бізнес-потенціалу підприємства

Концепція управління бізнес-потенціалом підприємства. Методи управління бізнес-потенціалом підприємства. Стратегічне та оперативне управління потенціалом виробничо-економічних систем. Реалізація потенціалу як складова організаційного розвитку. Основні напрями реалізації потенціалу бізнесу у господарській діяльності підприємств. Інтенсивні та екстенсивні шляхи реалізації потенціалу. Організаційно-економічний механізм використання потенціалу бізнесу. Ресурсне забезпечення реалізації потенціалу бізнесу.

Оптимальна структура потенціалу бізнесу: поняття та принципи формування. Фактори, що впливають на структуру потенціалу бізнесу. Напрями та способи оптимізації потенціалу бізнесу. Оновлення та розвиток потенціалу бізнесу.

Тема 3. Вартість бізнес-потенціалу підприємства

Вартісний підхід до управління бізнес-потенціалом підприємства: зміст та принципи. Потенціал підприємства та його роль у формуванні вартості бізнесу. Управління потенціалом бізнесу як управління його вартістю. Переваги та недоліки концепції управління бізнес-потенціалом підприємства за вартісними критеріями.

Оцінка вартості бізнес-потенціалу підприємства: сутність та завдання. Види вартісної оцінки бізнес-потенціалу підприємства та сфери їх застосування. Основні підходи до оцінки вартості бізнес-потенціалу підприємства. Методи оцінки вартості. Управління вартістю потенціалу бізнесу: завдання, способи. Максимізація та мінімізація вартості бізнесу. Фактори, які впливають на вартість потенціалу бізнес-організації. Нормативно-правова база оцінки потенціалу бізнесу. Державне регулювання оціночної діяльності.

Тема 4. Малий бізнес як форма реалізації підприємницького потенціалу суспільства

Сутність та соціально-економічне значення малого бізнесу в економіці. Економіко-правове визначення суб'єктів малого бізнесу. Розвиток малого та середнього бізнесу в Україні.

Середовище малого бізнесу. Організаційний розвиток малого бізнесу. Організаційна культура малого бізнесу. Формальні та неформальні відносини у малому бізнесі. Соціальна відповідальність малого бізнесу.

Державна та міжнародна підтримка малого бізнесу. Роль держави у створенні сприятливого середовища для створення та розвитку малих суб'єктів підприємницької діяльності. Міжнародні програми розвитку та підтримки малого бізнесу. Ініціатива Європейського Союзу «EU4Business».

Тема 5. Особистий потенціал підприємця

Підприємницькі ресурси суспільства. Особистий потенціал підприємця: поняття та складові. Реалізація особистого потенціалу підприємця та фактори, що на неї впливають. Мотивація підприємця.

Кооперація та співробітництво у реалізації особистого потенціалу підприємця. Довіра та конфлікти у бізнесі.

Організація робочого часу підприємця. Вибір оптимального режиму праці й відпочинку. Засоби підтримки здоров'я та працездатності.

Тема 6. Розвиток підприємства: сутність, види, оцінка

Розвиток підприємства: сутність та цілі. Види розвитку підприємства: за масштабом, якістю, динамікою змін, типом тренду, рівнем невизначеності, керованістю змін.

Внутрішні та зовнішні фактори розвитку підприємства. Стимулювання розвитку підприємства. Позитивні та негативні стимули та їх роль у реалізації бізнес-потенціалу підприємства. Пряма та непряма підтримка розвитку підприємства.

Ефективність розвитку підприємства: поняття та оцінка. Етапи оцінки ефективності. Ресурсний підхід до оцінки ефективності розвитку.

Модуль 2. СКЛАДОВІ БІЗНЕС-ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ

Тема 7. Ринковий потенціал підприємства

Ринковий бізнес-потенціал підприємства: поняття та принципи формування. Співвідношення понять «ринковий потенціал бізнесу» та «маркетинговий потенціал бізнесу». Фактори, які впливають на формування ринкового бізнес-потенціалу підприємства.

Управління ринковим бізнес-потенціалом підприємства: сутність, завдання, напрями. Таргетинг: завдання, етапи здійснення.

Показники ефективності використання ринкового бізнес-потенціалу підприємства. Джерела інформації для оцінки ринкового потенціалу підприємства.

Тема 8. Трудовий потенціал підприємства

Сутність та складові трудового потенціалу підприємства. Інтелектуальний потенціал.

Оцінка трудового потенціалу підприємства: необхідність, форми, методи, показники. Кадровий аудит: сутність, завдання, способи здійснення,

сфера застосування.

Напрями та методи управління трудовим потенціалом підприємства. Чинники, що впливають на ефективність використання трудового потенціалу.

Нарощування трудового потенціалу бізнесу: зміст, форми, методи. Витрати, пов'язані з формуванням та реалізацією трудового потенціалу бізнесу. Трудовий потенціал «нової фірми»: особливості використання.

Тема 9. Організаційний та інформаційний потенціал підприємства

Організаційний бізнес-потенціал підприємства та його складові. Формування та реалізація організаційного бізнес-потенціалу підприємства. Управлінський потенціал підприємства. Ефективність управлінської праці.

Організаційна структура підприємства. Оцінка можливостей організаційної структури. Зміна організаційної структури: доцільність, способи здійснення, наслідки для розвитку бізнесу. Потенціал організаційних змін та їх ресурсне забезпечення. Провайдери нарощування організаційного потенціалу.

Організаційні структури нового типу: особливості розбудови та функціонування. Мережеві зв'язки як об'єкт управління організаційним потенціалом підприємства. Ефективність реалізації організаційного потенціалу підприємства: зміст, завдання, показники.

Інформаційний потенціал бізнесу: особливості формування та реалізації. Корпоративна інформаційна система.

Тема 10. Інвестиційний потенціал підприємства

Інвестиційний потенціал підприємства: поняття та соціально-економічна роль. Інвестиційний потенціал як вартісна характеристика інвестиційних можливостей. Інвестиційні ресурси підприємства: види, джерела, способи формування та використання. Внутрішній інвестиційний потенціал підприємства. Інвестиційна інформація. Інвестиційні плани та проекти.

Сутність, мета і завдання управління інвестиційним потенціалом підприємства. Фактори розвитку інвестиційного потенціалу підприємства. Взаємозв'язок інноваційного та інвестиційного потенціалу бізнесу. Інвестиції у нарощування трудового потенціалу підприємства: переваги та недоліки у порівнянні з іншими напрямками інвестування.

Оцінка ефективності використання інвестиційного потенціалу підприємства: завдання, методи, показники.

Тема 11. Інноваційний потенціал підприємства

Інноваційний потенціал підприємства: поняття та соціально-економічне значення. Необхідність формування інноваційного потенціалу. Інновації та інноваційний потенціал. Складові інноваційного потенціалу підприємства.

Сутність і завдання управління інноваційним потенціалом підприємства. Напрями реалізації інноваційного потенціалу підприємства. Управління науково-технічним потенціалом підприємства. Система інноваційно-виробничого менеджменту. Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності. Інноваційна інфраструктура бізнесу. Нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності.

Оцінка ефективності використання інноваційного потенціалу підприємства: зміст, завдання, способи здійснення.

Тема 12. Виробничий та фінансовий потенціал підприємства

Поняття виробничого бізнес-потенціалу підприємства. Складові виробничого потенціалу підприємства: технічна, технологічна, інжинірингова, ресурсна. Оцінка ефективності використання виробничого потенціалу підприємства: зміст, завдання, способи здійснення.

Управління виробничим бізнес-потенціалом підприємства: сутність та принципи. Диверсифікація бізнесу за рівнем виробничого потенціалу в управлінському та податковому обліку.

Поняття фінансового бізнес-потенціалу підприємства. Ресурсні елементи фінансового потенціалу підприємства. Формування фінансового потенціалу підприємства. Оцінка ефективності використання фінансового потенціалу підприємства: зміст, завдання, способи здійснення. Джерела інформації для здійснення оцінки фінансового потенціалу підприємства.

Управління фінансовим потенціалом підприємства: сутність та принципи. Нарощування фінансового потенціалу.

Тема 13. Антикризовий потенціал підприємства

Антикризовий потенціал підприємства: сутність та складові. Напрями реалізації антикризового потенціалу.

Антикризове управління: суб'єкти, об'єкти, завдання, методи. Типи антикризового управління. Особливості механізму управління антикризовим потенціалом підприємства. Банкрутство як складова антикризового потенціалу бізнесу. Аналіз наслідків банкрутства.

Фактори нарощування антикризового потенціалу підприємства. Реалізація антикризового потенціалу на підприємствах, які підлягають примусовому реформуванню (об'єкти, що готуються до приватизації, корпоратизації, подрібнення тощо). Нормативно-правова база формування та реалізації антикризового потенціалу.

Оцінка ефективності реалізації антикризового потенціалу підприємства. Убезпечення потенціалу бізнесу.

Тема 14. Галузева специфіка бізнес-потенціалу підприємства

Бізнес-потенціал підприємства у виробничій сфері. Галузева специфіка потенціалу бізнесу. Четверта промислова революція та її вплив на формування бізнес-потенціалу підприємства.

Нематеріальна економіка та бізнес-потенціал підприємства у сфері послуг.

Цифрові платформи та реалізація бізнес-потенціалу підприємства.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
Л		ПЗ	СРС	Л		ПЗ	СРС	
Модуль 1. Бізнес-потенціал і розвиток підприємства.								
1. Бізнес-потенціал підприємства та особливості його формування.	10	2	2	6	10	2		8
2. Реалізація бізнес-потенціалу підприємства.	10	2	2	6	10		2	8
3. Вартість бізнес-потенціалу підприємства.	10	2	2	6	10		2	8
4. Малий бізнес як форма реалізації підприємницького потенціалу суспільства.	10	2	2	6	10			10
5. Особистий потенціал підприємця.	10	2	2	6	10			10
6. Розвиток підприємства: сутність, види, оцінка.	10	2	4	4	10			10
<i>Разом</i>	<i>60</i>	<i>12</i>	<i>14</i>	<i>34</i>	<i>60</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>54</i>
Модуль 2. Складові бізнес-потенціалу підприємства: особливості формування та реалізації.								
7. Ринковий потенціал підприємства.	10	2	2	6	10	2		8
8. Трудовий потенціал підприємства.	12	4	4	4	12			12
9. Організаційний та інформаційний потенціал підприємства.	12	4	2	6	12			12
10. Інвестиційний потенціал підприємства.	10	2	2	6	10	2		8
11. Інноваційний потенціал підприємства.	10	2	2	6	10		2	8
12. Виробничий та фінансовий потенціал підприємства.	12	4	4	4	12			12
13. Антикризовий потенціал підприємства.	12	4	2	6	12		2	10
14. Галузева специфіка бізнес-потенціалу підприємства.	12	2	4	6	12			12
<i>Разом</i>	<i>90</i>	<i>24</i>	<i>22</i>	<i>44</i>	<i>90</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>82</i>
Усього годин / кредитів ECTS	150 / 5,0	36	36	78	150 / 5,0	6	8	136

5. Темы лекційних і практичних занять

5.1. Темы лекційних занять

Темы навчальної дисципліни	Темы лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Бізнес-потенціал і розвиток підприємства.			
1. Бізнес-потенціал підприємства та особливості його формування.	1. Бізнес-потенціал підприємства та особливості його формування.	2	2
2. Реалізація бізнес-потенціалу підприємства.	2. Реалізація бізнес-потенціалу підприємства.	2	
3. Вартість бізнес-потенціалу підприємства.	3. Вартість бізнес-потенціалу підприємства.	2	
4. Малий бізнес як форма реалізації підприємницького потенціалу суспільства.	4. Малий бізнес як форма реалізації підприємницького потенціалу суспільства.	2	
5. Особистий потенціал підприємця.	5. Особистий потенціал підприємця.	2	
6. Розвиток підприємства: сутність, види, оцінка.	6. Розвиток підприємства: сутність, види, оцінка.	2	
Модуль 2. Складові бізнес-потенціалу підприємства: особливості формування та реалізації.			
7. Ринковий потенціал підприємства.	7. Ринковий потенціал підприємства.	2	2
8. Трудовий потенціал підприємства.	8.1. Трудовий потенціал підприємства: поняття та оцінка.	2	
	8.2. Управління трудовим потенціалом підприємства.	2	
9. Організаційний та інформаційний потенціал підприємства.	9.1. Організаційний та інформаційний потенціал підприємства.	2	
	9.2. Зміна організаційної структури підприємства.	2	
10. Інвестиційний потенціал підприємства.	10. Інвестиційний потенціал підприємства.	2	2
11. Інноваційний потенціал підприємства.	11. Інноваційний потенціал підприємства.	2	
12. Виробничий та фінансовий потенціал підприємства.	12.2. Виробничий потенціал підприємства.	2	
	12.3. Фінансовий потенціал підприємства.	2	
13. Антикризовий потенціал підприємства.	13.1. Антикризовий потенціал підприємства. Криза на підприємстві.	2	
	13.2. Антикризовий потенціал підприємства. Фінансова стабілізація підприємства.	2	
14. Галузева специфіка бізнес-потенціалу підприємства.	14. Галузева специфіка бізнес-потенціалу підприємства.	2	

УСЬОГО		36	6
---------------	--	----	---

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Бізнес-потенціал і розвиток підприємства.			
1. Бізнес-потенціал підприємства та особливості його формування.	1. Бізнес-потенціал підприємства та особливості його формування.	2	
2. Реалізація бізнес-потенціалу підприємства.	2. Реалізація бізнес-потенціалу підприємства.	2	2
3. Вартість бізнес-потенціалу підприємства.	3. Вартість бізнес-потенціалу підприємства.	2	2
4. Малий бізнес як форма реалізації підприємницького потенціалу суспільства.	4. Малий бізнес як форма реалізації підприємницького потенціалу суспільства.	2	
5. Особистий потенціал підприємця.	5. Особистий потенціал підприємця.	2	
6. Розвиток підприємства: сутність, види, оцінка.	6. Розвиток підприємства: сутність, види, оцінка.	2	
	Колоквіум	2	
Модуль 2. Складові бізнес-потенціалу підприємства: особливості формування та реалізації.			
7. Ринковий потенціал підприємства.	7. Ринковий потенціал підприємства.	2	
8. Трудовий потенціал підприємства.	8.1. Трудовий потенціал підприємства: поняття та оцінка.	2	
	8.2. Управління трудовим потенціалом підприємства.	2	
9. Організаційний та інформаційний потенціал підприємства.	9. Організаційний та інформаційний потенціал підприємства.	2	
10. Інвестиційний потенціал підприємства.	10. Інвестиційний потенціал підприємства.	2	
11. Інноваційний потенціал підприємства.	11. Інноваційний потенціал підприємства.	2	2
12. Виробничий та фінансовий потенціал підприємства.	12.1. Виробничий потенціал підприємства.	2	
	12.2. Фінансовий потенціал підприємства.	2	
13. Антикризовий потенціал підприємства.	13. Антикризовий потенціал підприємства.	2	2
14. Галузева специфіка бізнес-потенціалу підприємства.	14. Галузева специфіка бізнес-потенціалу підприємства.	2	
	Колоквіум	2	
УСЬОГО		36	8

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Бізнес-потенціал розвитку підприємства» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв’язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирьохбальною шкалою (0, 3, 4, 5). За результатами практичних занять із кожного з двох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 5 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Колоквіум проводиться у формі усної бесіди викладача зі студентами з метою з’ясування знань. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 10 балів. Студент, який не склав колоквіуми, до іспиту не допускається.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату, розрахункові завдання). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів із навчальної дисципліни є *іспит*, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумко вий контроль	Підсум кова оцінка знань
Практичні заняття		Колоквіуми			Іспит	
Модуль № 1	Модуль № 2	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2			
max 5	max 5	max 10	max 10	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання з навчальної дисципліни «Бізнес-потенціал розвитку підприємства»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	9	Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	8	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	7	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	6	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	9	У роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	8	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.

		3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки і суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Бізнес-потенціал розвитку підприємства» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною	3	70 – 74

	кількістю недоліків		
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти.

Господарський кодекс України від 16. 01. 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № №18 -22. Ст. 144. Дата оновлення: 06.01. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card6> (дата звернення: 03.05.2020).

Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 03.05.2020).

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. Дата оновлення: 28.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 03.05.2020).

Стратегія розвитку малого та середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року: схвалена розпорядженням КМУ від 24.05.2017 № 504-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504-2017-p> (дата звернення: 03.05.2020).

Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 (зі змінами та доповненнями) № 4618-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17> (дата звернення 03.05.2020).

Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР. *Відомості Верховної ради*. 1996. № 36. Ст. 164. Дата оновлення: 12.11.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.05.2020).

Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 12. Ст. 64. Дата оновлення: 19.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14> (дата звернення: 03.05.2020).

Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. Ст. 646. Дата оновлення: 08.06.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 03.05.2020).

Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266. Дата оновлення: 16.10.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 03.05.2020).

03.05.2020).

7.2. Література

Основна література

Балацький О. Ф., Телиженко О. М. та ін. Економічний потенціал підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. проф. О. Ф. Балацького, проф. О. М. Телиженка. Суми: Університетська книга, 2014. 724 с.

Кузнецова Т. В., Красовська Ю. В., Подлевська О. М. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2017. 195 с.

Кулакова С. Ю., Міняйленко І. В. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка, 2015. 214 с.

Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / за ред. Ковальської Л. Л. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2017. 205 с.

Прохорова В. В., Чобіток В. І. Потенціал підприємства: формування і оцінка: навч. посіб. Харків: НТМТ, 2013. 211 с.

Сафонов Ю. М., Масленников Є. К. Управління потенціалом підприємства: підручник; 2-ге вид., допов. і перероб. Одеса: Прес-кур'єр, 2015. 244 с.

Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. Суми: Мрія-1, 2016. 277 с.

Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. / укладач Н. В. Коваль. Біла церква: БНАУ, 2018. 373 с.

Шарко М. В., Мешкова-Кравченко Н. В., Тарасюк А. В. / Херсон. нац. техн. ун-т. Херсон: Вишемирський В. С., 2018. 217 с.

Цибульська Е. І. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. Харків: Вид-во НУА, 2011. 384 с.

Додаткова література

Бачевський Б. Є. Потенціал підприємства: моногр. Луганськ: Ноулідж, 2013. 733 с.

Васильківський Д. М. Підвищення економічного потенціалу підприємства: теорія, методи, практика: моногр. Хмельницький: ХНУ, 2014. 226 с.

Гриньова В. М., Салун М. М. Оптимізація вартості складових ресурсного потенціалу підприємства: моногр. Харків: ХНЕУ імені С. Кузнеця, 2015. 235 с.

Економіка підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 208 с.
URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2011/0019.pdf (дата звернення: 03.05.2020).

Ілляшенко С. М. Управління інтелектуальним капіталом підприємства: моногр. Суми: ТОВ «Триторія», 2017. 360 с.

Менеджмент: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2013.

136

URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2013/Menedgment_2013.pdf (дата звернення: 03.05.2020).

Піддубний І. О., Піддубна Л. І., Шестакова А. О. Експортний потенціал підприємства: формування та розвиток: монографія / Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. Харків: Чальцев О. В., 2017. 257 с.

Потрашкова Л. В. Потенціал соціально відповідального підприємства: концепція та моделі: моногр. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 308 с.

Шевченко Л. С., Макуха С. М., Марченко О. С. та ін. Юридична фірма: пошук моделі ефективного менеджменту: наук.-практ. вид. Харків: Право, 2014. 204 с.

7.3. Інтернет-ресурси.

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень.

URL: <http://www.niss.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світового банку.
URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт «Мережа аналітичних центрів України».
URL: <http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Journal website «Journal of Economic Theory».
URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory> (дата звернення: 12.06.2020).

7.4. СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії.

URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).